

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Zory Komancové a soudců Mgr. Marcely Vítkové a JUDr. Miroslava Řezáče ve věci žalobce **BUDA-MONT, spol. s r. o.**, sídlem Herink 7, PSČ 251 01, okres Praha – východ, IČO 14889129, zast. JUDr. Tomášem Holoubkem, advokátem, AK Praha 3, Sudoměřská 185/10, PSČ 130 00, proti žalovanému **Vinařství Mutěnice, s. r. o.**, sídlem Mutěnice, Údolní 1174, PSČ 696 11, IČO 25348701, zast. Mgr. Jaromírem Kráčalíkem, advokátem, AK Hodonín, Lipová alej 63205/6, PSČ 695 01, o 51.350Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Hodoníně ze dne 11. 2. 2016, čj. 6C 231/2015-37,

t a k t o :

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně se v I. výroku potvrzuje.
- II.** Rozsudek soudu prvního stupně se ve II. výroku mění tak, že žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 18.378 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Tomáše Holoubka, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III.** Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 6.960 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Tomáše Holoubka, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

V řízení zahájeném 23. 6. 2015 domáhal se žalobce po žalovaném zaplacení částky 51.350 Kč spolu se zákonnými úroky z prodlení z částky 51.350 Kč od 13. 1. 2014 do zaplacení. Uvedl, že žalobce dodal do obchodního řetězce společnosti SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., 11.136 ks balení červeného vína v PET obalech à 2 l, číslo šarže 401, (plněno žalovaným), které žalobce nakoupil od žalovaného. Při následné kontrole, kterou v rámci obchodního řetězce provedla Státní zemědělská a potravinářská inspekce byla zjištěna závadnost předmětného dodaného vína, a to v důsledku oxidázy vůně a chuti s tím, že toto

nebylo vhodné k lidské spotřebě. V důsledku tohoto zjištění pak Státní zemědělská a potravinářská inspekce svým rozhodnutím ze dne 31. 7. 2013, číslo agendy: SŘ-209/5/2013, čj. SZPI/AG502-13/2013, uložila společnosti SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., pokutu ve výši 51.350 Kč. Společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., následně přeúčtovala jí udělenou pokutu jako náhradu škody žalobci svou fakturou č. 5013000918 ze dne 30. 10. 2013 a zároveň si předmětnou částku 51.350 Kč započítala proti pohledávce žalobce vůči společnosti SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o. Žalobce pak žalovanému přeúčtoval předmětnou pokutu z titulu náhrady škody fakturou č. 13FD10533 ze dne 28. 11. 2013, splatnou dne 12. 1. 2014. Žalovaný škodu dobrovolně neuhradil, a to ani po opakovaných upomínkách. Žalobce se proto domáhá úhrady způsobené škody ve výši 51.350 Kč spolu se zákonnými úroky z prodlení z částky 51.350 Kč ode dne následujícího po splatnosti předmětné faktury do zaplacení.

Soud prvního stupně vydal ve věci dne 6. 8. 2015 platební rozkaz, proti kterému podal žalovaný včas odpor. Nárok uplatněný žalobou neuznal. Uvedl, že nerozumí tomu, z jakého titulu žalobce po něm předmětný nárok požaduje. Zdůraznil, že mezi účastníky neexistuje žádné ujednání, o tom, že by byl žalobce oprávněn přeúčtovat žalovanému jakékoli sankce či pokuty. Namítl, že žalobce neprokázal, že by příslušná šarže pocházela od žalovaného a pakliže zboží dodané žalovaným žalobci trpělo nějakou vadou, měl žalobce uplatnit svá práva z odpovědnosti za vady zboží.

Žalobce v replice doplnil, že dodáním vadného vína žalovaný porušil zákonnou povinnost dodat zboží v řádné jakosti. Uložená pokuta, kterou musel žalobce po přeúčtování zaplatit je v příčinné souvislosti s porušením povinností žalovaného. Žalovaný je tak povinen uhradit žalobci škodu, která mu vznikla tím, že musel vynaložit náklady v důsledku porušení povinností žalovaným.

Soud ve věci nařídil jednání a po provedeném dokazování vyhlásil rozsudek, kterým žalobě v plném rozsahu vyhověl (I. výrok), a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení ve výši 13.008 Kč (II. výrok). Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že vzal z rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce za prokázané, že tato společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., IČ 27207048, udělila pokutu ve výši 51.350 Kč za uvedení na trh vína poškozeného oxidázou vůně a chuti. Víno bylo stáčeno žalovaným. Prodejcem byl žalobce. Dodacím listem k objednávce č. 382220 bylo prokázáno, že žalovaný dodal žalobci celkem 11.136 ks PET láhví předmětného vína. Fakturou č. 501300918 společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., vyúčtovala žalobci částku ve výši 51.350 Kč z důvodu náhrady škody a následně tuto započítala proti jiným pohledávkám žalobce. Žalobce poté žalovanému vyúčtoval vzniklou škodu fakturou č. 13 FD10533 splatnou dne 12. 1. 2014.

Soud prvního stupně dospěl na podkladě provedeného dokazování k právnímu závěru, že žalobce uzavřel s žalovaným kupní smlouvu dle ustanovení § 261 odst. 1 a § 409 obchodního zákoníku, na základě které žalovaný dodal žalobci víno. Žalovaný nesplnil povinnosti stanovené v ustanovení § 420 odst. 2 obchodního zákoníku, když jím dodané víno nesplňovalo požadavky obvyklé jakosti stanovené obecně závaznými předpisy. V důsledku toho vznikla žalobci dle ustanovení § 380 obchodního zákoníku škoda, neboť ten byl povinen uhradit škodu, která vznikla v důsledku uložení pokuty jeho odběrateli, který uváděl víno na trh. Byly tak splněny všechny předpoklady odpovědnosti za škodu porušením povinnosti ze závazkového vztahu, tak jak ji definuje ustanovení § 373 obchodního zákoníku ve spojení s ustanovením § 380 obchodního zákoníku. K námitce žalovaného ohledně neexistence ujednání stran oprávnění žalobce k přeúčtovávání pokut žalovanému soud prvního stupně

uzavřel, že nárok žalobce na náhradu škody je dán ze zákona, přičemž posuzovanou újmu lze podřadit pod legální definici škody obsaženou v ustanovení § 380 obchodního zákoníku. K námitce žalovaného, že žalobce měl uplatňovat přednostně své nároky z dodání vadného zboží, odkázal soud prvního stupně na ustanovení § 440 odst. 1 obchodního zákoníku, dle něhož se nároky z vad zboží nedotýkají nároků na náhradu škody nebo na smluvní pokutu. K námitce neplatnosti započtení pohledávek mezi žalobcem a jeho odběratelem pak soud prvního stupně uvedl, že tato námitka žalovanému nepřísluší, neboť se jedná o dohodu o zániku závazku učiněnou mezi žalobcem a třetí stranou, jejím účastníkem žalovaný nebyl a nezbyvá mu tedy, než akceptovat, že z provedeného zápočtu vyplývá, že žalobce svůj závazek k náhradě škody vůči svému odběrateli splnil, čímž mu vznikla škoda.

O náhradě nákladů řízení rozhodl s odkazem na ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. a plně úspěšnému žalobci přiznal proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Přiznaná náhrada nákladů řízení zahrnovala zaplacený soudní poplatek ve výši 2.568 Kč, odměnu za zastoupením advokátem v rozsahu tří úkonů právní služby po 3.180Kč (převzetí věci, podání návrhu na zahájení řízení, účast na jednání) dle § 7 bod 5 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a náhradu hotových výdajů k třem úkonům po 300 Kč (§ 13 odst. 1, 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.).

Proti I. i II. výroku rozsudku podal žalovaný odvolání. Soudu prvního stupně vytkl, že nevyřešil otázku, zda společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., platně započtla pohledávku z titulu náhrady škody proti pohledávce žalobce. Má za to, že předmětný zápočet nenaplnuje znaky právního úkonu, neboť je neurčitý pro absenci specifikace proti jaké částce a proti jakému nároku je částka započítávána. S odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu České republiky nesouhlasil s názorem soudu prvního stupně, dle kterého žalovanému (jako třetí osobě) námitka absolutní neplatnosti právního úkonu mezi společností SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., a žalobcem nepřísluší. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobu zamítl a žalobce zavázal k náhradě nákladů řízení žalovanému.

Žalobce ve vyjádření k odvolání zopakoval svou argumentaci, kterou k námitkám žalovaného vzneseným již v řízení před soudem prvního stupně dříve uvedl. Předmětný zápočet považuje za zcela standardní a platný.

Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněným subjektem (§ 201 o. s. ř.), že směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o. s. ř.) a že bylo podáno včas (§ 204 o. s. ř.), v souladu s ustanovením § 212 a § 212a o. s. ř. přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení mu předcházející, a poté dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není důvodné.

V souladu s ustanovením § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“) posuzoval odvolací soud daný závazkový vztah podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“) a podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“), obojí ve znění do 31. 12. 2013, neboť se jedná o právní poměr vzniklý před 1. 1. 2014.

Podle ust. § 409 odst. 1 obchodního zákoníku, kupní smlouvou se prodávající zavazuje dodat kupujícímu movitou věc (zboží) určenou jednotlivě nebo co do množství a druhu a převést na něho vlastnické právo k této věci a kupující se zavazuje zaplatit kupní cenu.

Podle ust. § 420 odst. 2 obchodního zákoníku, neurčuje-li smlouva jakost nebo provedení zboží, je prodávající povinen dodat zboží v jakosti a provedení, jež se hodí pro účel

stanovený ve smlouvě, nebo není-li tento účel ve smlouvě stanoven, pro účel, k němuž se takové zboží zpravidla užívá.

Podle ust. 373 obchodního zákoníku, kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu tím způsobenou druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinností bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost.

Podle ust. § 380 obchodního zákoníku, za škodu se považuje též újma, která poškozené straně vznikla tím, že musela vynaložit náklady v důsledku porušení povinnosti druhé strany.

Podle ust. § 580 občanského zákoníku, mají-li věřitel a dlužník vzájemné pohledávky, jejichž plnění je stejného druhu, zaniknou započtením, pokud se vzájemně kryjí, jestliže některý z účastníků učiní vůči druhému projev směřující k započtení. Zánik nastane okamžikem, kdy se setkaly pohledávky způsobilé k započtení.

Odvolací soud při jednání podle ust. § 213 odst. 2 o. s. ř. zopakoval dokazování níže specifikovanými listinami, týkajícími se započtení pohledávky společnosti SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., vůči pohledávkám žalobce.

Z faktury č. 501300918 vystavené dne 30. 10. 2013 bylo zjištěno, že společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., vystavila žalobci fakturu na částku 51.350 Kč, v rámci které žalobce vyzvala k úhradě náhrady škody ve výši udělené pokuty od Státní zemědělské a potravinářské inspekce. Faktura obsahuje sdělení, aby faktura nebyla ze strany žalobce hrazena s tím, že vyúčtovaná částka bude započtena proti pohledávkám žalobce za společností SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o. Dále faktura obsahuje pokyn uhradit fakturu na účet společností Česká obchodní společnost, s. r. o., pro případ, že by nedošlo k započtení pohledávek do čtrnácti dnů od splatnosti faktury. Splatnost faktury byla společností Česká obchodní společnost, s. r. o., stanovena na 14. 11. 2013.

Z platebního aviza ze dne 12. 11. 2013 bylo zjištěno, že společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., ve lhůtě stanovené v právě citované faktuře vůči žalobci započtetla vyúčtovanou náhradu škody proti pohledávkám žalobce, když odečetla částku 51.350 Kč od souhrnu (pěti) pohledávek žalobce za společností SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., a avizovala úhradu částky 484.753,57 Kč, která po ponížení souhrnu žalobcových pohledávek o předmětnou náhradu škody žalobci náležela.

Z výpisu z účtu žalobce ze dne 15. 11. 2013 vedeného u Komerční banky bylo prokázáno, že společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., uhradila žalobci avizovanou částku 484.753,57 Kč.

Odvolací soud se po zopakování výše specifikovaných důkazů neztotožnil s námitkou žalovaného, že předmětný zápočet není platným právním úkonem. Odvolací soud nemá jakoukoli pochybnost o existenci kompenzačního úkonu, když společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., jednostranně započtení výslovně avizovala žalobci ve faktuře č. 501300918 ze dne 30. 10. 2013 a následně v přímé časové návaznosti započtetla zcela srozumitelným, logickým, matematicky správným způsobem svoji pohledávku proti souhrnu pohledávek žalobce v platebním avízu ze dne 12. 11. 2013.

Odvolací soud nesdílí pochyby žalovaného o určitosti předmětného zápočtu za situace, kdy společnost SPAR Česká obchodní společnost, s. r. o., současně způsobila zánik souhrnu zbývajících pohledávek žalobce ve výši 484.753,57 Kč jejich kompletním uhrazením. Nenastala tedy, na rozdíl od případů popisovaných v žalovaném zmiňované judikatuře

Nejvyššího soudu České republiky, žádná pochybnost o tom, jaké části jakých pohledávek zůstaly zápočtem nedotčeny. Odvolací soud tedy hodnotí předmětné započtení jako platný právní úkon. Námitku žalovaného v tomto směru odvolací soud považuje za účelovou, zakrývající podstatu problému - skutečnost, že žalovaný žalobci dodal k uvedení na trh víno nevhodné pro lidskou spotřebu a ve svém důsledku tak způsobil všem subjektům vystupujícím v následném řetězci právních vztahů zbytečné náklady.

Odvolací soud se na základě výše uvedeného plně ztotožňuje se všemi ostatními skutkovými a právními závěry soudu prvního stupně ohledně vzniku práva žalobce na náhradu škody podle ust. § 373 a § 380 obchodního zákoníku, které shledává zcela správnými a úplnými, a proto na ně pro stručnost odkazuje. Rozhodnutí soudu prvního stupně je tak v odvoláním napadeném I. výroku věcně správné, a proto je odvolací soud dle § 219 o. s. ř. potvrdil (I. výrok tohoto rozsudku).

Odvolací soud podle ust. § 220 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. ve výroku II. tohoto rozsudku změnil rozhodnutí o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně, neboť soud prvního stupně tuto nestanovil ve správné výši, když při výpočtu náhrady nákladů řízení pominul dva úkony právní služby právního zástupce žalobce spočívající v sepisu jednoduché předžalobní upomínky a sepisu vyjádření k odporu žalovaného.

Žalobce byl v řízení zcela úspěšný a má proto právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně spočívající v:

- 1) uhrazeném soudním poplatku ve výši 2.568 Kč,
- 2) odměně za čtyři úkony právní služby po 3.180 Kč (počítáno z tarifní hodnoty 51.350 Kč; převzetí věci, sepis žaloby, sepis vyjádření k odporu a účast na jednání soudu dne 11. 2. 2016) dle § 7 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb.,
- 3) odměně za jeden úkon právní služby ve výši $\frac{1}{2}$ z částky 3.180 Kč (počítáno z tarifní hodnoty 51.350 Kč; jednoduchá předžalobní výzva k plnění ze dne 25. 5. 2015) dle § 7 a § 11 odst. 2 písm. h) vyhlášky č. 177/1996 Sb.,
- 4) pěti náhradách hotových výdajů po 300 Kč k úkonům ad 2) a 3) dle § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;

celkem tedy 18.378 Kč. Náhrady všech ostatních vzniklých nákladů řízení před soudem prvního stupně se žalobce výslovně vzdal. Všechny tyto náklady odvolací soud shledal účelnými pro uplatňování či bránění práva žalobcem, a co do výše i úměrnými k předmětu řízení a současně neshledal žádné podmínky, pro které by bylo možno přistoupit k aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř. (II. výrok tohoto rozsudku).

O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodoval dle ustanovení § 224 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. a v odvolacím řízení zcela úspěšnému žalobci přiznal jejich plnou náhradu v celkové výši 6.960 Kč sestávající z:

- 1) odměny za dva úkony právní služby po 3.180 Kč (počítáno z tarifní hodnoty 51.350 Kč; vyjádření k odvolání a účast na jednání odvolacího soudu, dle § 7 a § 11 odst. 1 písm. g), k) vyhlášky č. 177/1996 Sb.,
- 2) dvou náhrad hotových výdajů po 300 Kč k úkonům ad 1) dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., přičemž náhrady všech ostatních vzniklých nákladů řízení se žalobce výslovně vzdal.

I všechny tyto náklady shledal odvolací soud účelnými pro uplatňování či bránění práva v řízení úspěšným žalobcem, a co do výše i úměrnými k žalobou vymáhané částce a současně

neshledal žádné podmínky, pro které by bylo možno přistoupit k aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř. (III. výrok tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, prostřednictvím soudu prvního stupně; takové dovolání je však přípustné pouze tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Brno 27. 7. 2017

Za správnost vyhotovení:
Magdalena Rampáčková

Mgr. Zora Komancová, v.r.
předsedkyně senátu